

Archívum

Szabadság

a keresett szócik

Részletes kereső

[Magunkról](#) | [Kapcsolat](#) | [Munkatársak](#)

[Hu](#) | [Ro](#) | [En](#)

[Napirenden](#) | [Kult-Túra](#) | [Vélemény](#) | [Körkép](#) | [Sport](#) | [Mozaik](#) | [Hirdetés/Reklám](#) | [Opera](#) | [EU-világ](#) | [Életmód](#) | [Bulvár](#) | [Művelődés](#) | [Campus](#)

[Számítástechnika](#) | [Gazdaság](#) | [Állatbarát](#) | [Egészségügy](#) | [Riport](#) | [Decibel](#) | [Motorház](#) | [Tudomány](#) | [Totyogó](#) | [Bonifác](#) | [Élő emlékezet](#) | [Világjáró](#)

Művelődés

Időnyomok

Kányási Holb Margit textilművész és Fátyol Zoltán festőművész (Debrecen) kiállításának margójára

Létrehozva: 2008. október 18. 06:59

SZÉKELY GÉZA

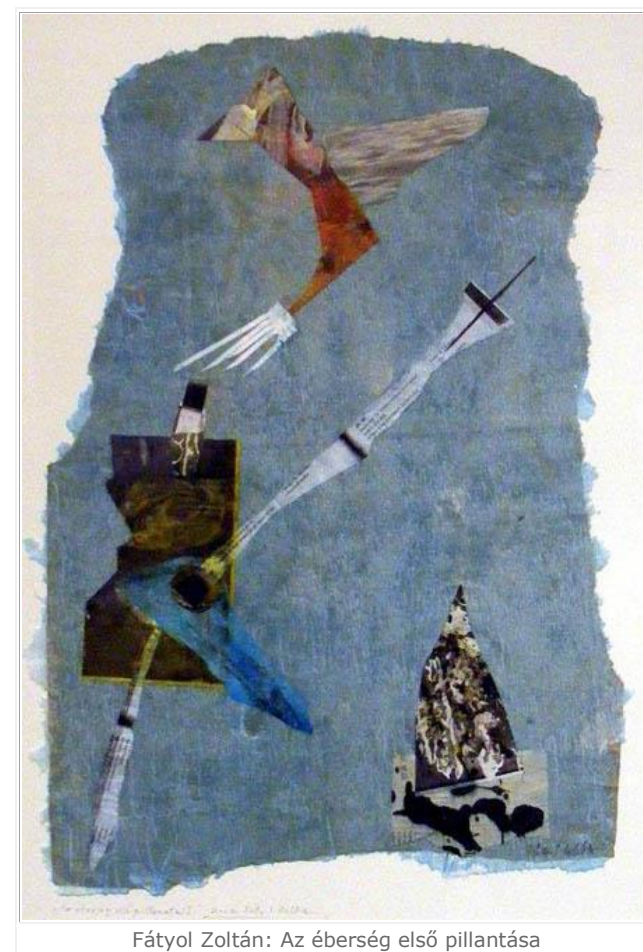
Kányási Holb Margit: Felhők II.

Egy művészpár, más-más anyagban, más-más stiláris megközelítésben megfogalmazott világértelmezése. Két autonóm alkotó, akiket azonban – hasonló alapállásukból fakadóan – ugyanazon művészi törekvés jellemez: a világ időbe ágyazottságának kutatása, tovább gondolása.

Tételesen: az anyag hogyan, mi módon alakítható át emberi tartalmakat hordozó műtárggyá? Milyen lelki, szellemi alkotóenergiák mozgósítására van szükség, hogy a gyapjú, a fonál, a növényi rost, a papír, a fa, a homok, a festék, a különböző műanyagok vagy akár valamely talált tárgy tartalomhordozó médiummá minősüljön? Mert a világ maga is isteni idő-lenyomat, a művész legfennebb önnön arcára talál benne és általa, miközben sodorja, gyúri, szövö, összeilleszti, rajzolja, ecsettel formálja az éppen keze alá került anyagot. *Tükör által I.-II.* –, ez áll Kányási Holb Margit egyik, nemezéléssel készült alkotása alatt. A minimal-art

jegyében fogant mű, amely híven mutatja: csak annyira beavatkozni az anyag természetébe, amennyire szükséges, hogy az emberi szellem nyomhagyó indítéka megvalósulhasson. Hogy mintegy tükröt tartva eképpen, megfogalmazásra leljen: lenyomataival vagyunk mi magunk is a mindenségnek. Hiszen a valóság részeiként átáramlanak rajtunk a történések, jelenségek. És mi magunk is velük együtt áramlunk, rajzunk, alakulunk szellemi, lelki mivoltunkban, mint a felhők, a vízmélye, a levelek vagy az enigmatikusan játékos színfoltok, pecsétek – (léleknyomok ?!) egy asztalterítőt megidéző alkotáson. Erről vallanak többek között a *Felhők I.-II.* ciklus, a *Zöldrajzás*, a *Vízmélye* vagy az *Asztali játék* (ezek a nemezelés eljárásában kivitelezett, és növényi rostokkal, magvakkal, különböző textíliákkal, cérnával, papírral vagy éppen levélnyomattal társított) műalkotások is. ...Egyfajta lelki történéseket megidéző, szakralizált tér-idő poézisok. Ahogyan maga is vall egyik katalógusának bevezetőjében: „a megmunkálendő anyaghoz való kötődés sokkal inkább egy szemlélődő és bensőséges, már-már spirituális viszony, amely egyszerre inspirál, irányítja az alakítás folyamatát, és teremt egységet a születő munkák között”. Vagyis, a formált anyag visszatükrözi a megmunkálás mozzanatait, ezáltal közvetítve mindazon lelki rétegeket, amelyek sodrásában születik a kérdéses mű. Ez a vonás azonban, nemcsak az itt látható autonóm műveire jellemző, de kiterjeszhető Kányási Holb Margit munkásságában jelentős helyet elfoglaló, az alkalmazott textil műfajához sorolható alkotásaira is.

Fátyol Zoltán alkotói módszerére és látásmódjára is érvényes: az anyag bármilyen megjelenési formája alkalmas lehet, hogy a műalkotás alanya lehessen, illetve annak tárgyává válhasson. Többnyire vegyes technikájú rajzaiban, festményeiben, kollázsaiban, assemblage-aiban jól nyomon követhető ezen alkotói törekvés. A természetből kölcsönzött anyagok között gyakran megtalálhatók: a homok, a tűz (mint égetett nyomhagyási lehetőség), a festékekkel és kötőanyaggal együtt használva a víz, a levegő pedig mint a pozitív-negatív plasztikai formák térbeli közege. Ragasztja, égeti, írja, feltűzi, összeilleszti a talált, és a hétköznapi életjegyeinek nyomatait hordozó laboratóriumi szűrőpapírt, dobozkartont, csomagoló- vagy éppen újságpapírt, netán valamely talált tárgyat. Ugyanis alkotói attitűdjéből fakadóan, a formálás-átformálás folyamán az egybeszerkesztett anyagok, tárgyak átminősülnek, a műalkotás metafizikus terében köznapiságuk átértékelődik. Ezen alkotói módszerekből is kitetszik, hogy Fátyol Zoltán nem történeteket jelenít meg, hanem történéseket idéz meg. Az alkotás, a mű eképpen, akár egy rituálé része, kövülete, időnyomata, egyidejű oka és következménye önmagának. Jellemző ilyen értelemben a vegyes technikában készült *Petroglifák* és *Fragmentumok*, amelyekben az indián petroglifák világából ihletődve, a képi nyomhagyás rituálészerűségét igyekeznek megidézni. Ezen műalkotásokon, akár csak a *Kariatidák* (akvarell, kollázs), az *Áldozati kő* (akvarell, plasztikai hatásokkal kombinálva, tapétapapír felhasználásával) vagy az *Eső-ritus és a Tájdaráló* (akvarell, pasztell, papír és alumíniumlemez-kollázs) címűeken is, jól megfigyelhető ugyanakkor Fátyol Zoltán filozófikus, költői alkata, amely vonások, mint gondolkodásának köztes területei, segítik őt képi lényeg-keresésében.

Fátyol Zoltán: Az éberség első pillantása

Kétféleképpen megnyilvánuló alkotói világ, azonos céllal: nyomot hagyni az időben. Felmutatni a titkot, amelyet mindenki lát, de amely mégis rejtély marad.